

Ketten egyedül

(Összehasonlító jellemzés két, csoportomba járó, fiúról.)

Csoportomba számos érzékeny, különleges világlátású gyermek jár, közülük választottam ki B.-t és N.-t, akik félév különbséggel születtek, egy osztályba járnak, egyik a másiknak kétszerese termetre, különböző vérmérsékletűek, tűz és víz, gyors és lassú, mozgékony és lomha.

B. egyedüli gyermek, szülei roma származásúak, édesanyja is ebbe az iskolába járt. Ismeretei, képességei tekintetében biztosan szükséges, hogy a szociális és érzelmi fejlettség területén még tovább erősödhessenek. B. képességei szórt képet mutatnak, intellektuális, értelmi területen változóan tud teljesíteni, mozgása, kéz ügyessége, grafomotoros fejlettsége még segítséget igényel. Egyéni érzékenysége, számomra, kiemelkedő. Beszélgetéseink alkalmával mindig meglep sajátos világról alkotott képeivel, illetve azzal, hogy sok témában szinte felnőtt komolysággal nyilvánul meg.

N. elsőszülött egy elvált családban, édesapja távolról segíti, jelenleg édesanyjával él, ahol édesanyja egy újszülött iker testvérpárt nevel élettárssal, és szó van arról, hogy újra édesapja neveli majd. Ő az iskolakezdés óta kiemelt figyelmünket igényli, heves, indulatkitörésekkel tarkított napok vannak mögöttünk. Az ő képességei is hasonlóan szórtak, mint B.-é, ebben hasonlítanak egymásra. N. erőssége, hogy érzelmeit folyamatosan megéli, kifejezi, tudunkra adja, ezzel, bizony, sokszor kihívások elé állít minket. Ugyanakkor jó napjaiban felelősségteljes sokkal komolyabb, mint kortársai. Feladatok rábízhatók, kemény fiú. A gyakori mondat tőle, a „Nem érdekel” és a Na és?”

A választásom azért esett rájuk, mert mindkettőjükönél érzem az egyéni érzékenységet, azt a sebezhetőséget, nyitottságot, amire sok helyzetben lehet támaszkodnunk, de arra is szükség van, hogy valamiféle védelem is körülvegye őket. Úgy gondolom, hogy érzékenységük az erősségük, és jó lenne ezt megőrizni, és „megtanítani” nekik, hogy ezzel hogyan tudnak úgy együttélni, hogy megőrizhessék ezt a képességet, lehetőségként tekinthessenek rá, illetve később ki is tudják ezt bontakoztatni.

Szeretném, ha nagykorukban ezeknek a képességeknek a segítségével találnák meg a helyüket a világban, és boldog emberként élhetnének. Tudom, hogy ez nemcsak rajtam múlik, de jó érzés tudnom, hogy tehetek értük, hogy erősíthetem őket ezekben a személyes kompetenciákban, és hogy lehetőségem van úgy terelgetni őket, hogy tudják, hogy elfogadottak érzékenységükkel, „különlegességükkel” együtt.

A SEDS teszt kitöltése számomra hatalmas meglepetést hozott. Sejtettem, hogy mindkettőjükönél lesznek érintettebb területek, de a végeredményre nem számítottam.

Az összesített pontszámok B : 59, K : 38, azaz B majdnem beleesik a magasan veszélyeztetett kategóriába, amit nem gondoltam, hogy elérnek.

A részadatok a következők:	B:	N.
1. Társakkal való interakció kerülése	12	6
2. Agresszív kommunikáció	6	6
3. Pedagógusokkal való interakció kerülése	13	6
4. Nem megfelelő viselkedésminták	12	7
5. Depresszív reakciók	9	6
6. Fizikai és félelmi reakciók	7	7

Az adatok alaposabb átnézésekor fedeztem fel a két gyermek közötti különbséget, amit eddig csak éreztem.

B. szinte minden területen érintett. A számokat látva egy visszahúzó, befelé forduló, néha depresszív állapotot is mutató kisfiú képe rajzolódott ki előttem.

Ebből a hétköznapokban sok mindent szinte észre sem veszünk, B. hallgatagsága, csendessége nem hívja fel a figyelmünket. Az látható, hogy nem vegyül el a játszó gyerekek között, kevés konfliktussal van jelen, távol áll a csoporttól, perifériára húzódik. Most, látva az eredményeket, mindenképp szeretném ezt megosztani az osztályfőnökükkel, a kolléganőmmel.

Úgy gondolom, hogy ha ő töltötte volna ki a tesztet, más eredményt kaptunk volna. Valahogy az az érzésem, hogy az én érzékenységem jobban észrevette a pici, szinte lehetetnyi, az átlagtól való eltéréseket.

Az összesítésből azt látom, hogy szükséges őt megtámogatni a kapcsolatteremtésben, legyen az társakkal vagy pedagógusokkal való kapcsolat, illetve a befelé forduló magatartásmintát valamiképpen nyitni nála. Úgy gondolom, hogy ebben a pszichológus tanácsát is kikérem.

Az az érzésem, hogy ő alaptermészetében egy zárkózottabb egyéniség, így a kapcsolatteremtés és nyitás mindenképp ráfigyelő, körültekintő kell, hogy legyen, és csak olyan mértékű, amit még szívesen fogad.

A jelenlegi helyzetet még nehezíti, hogy B. szülei érzik a gondot, segíteni szeretnének, eljönnek érte az iskolába, rendszeresen korábban a kellerénél, így lehetőséget sem biztosítanak a fiút támogató tevékenységemben, sőt az érzékeny kisfiú még érzékenyebbé vált. E mellett a család partner a nevelési helyzetekben.

K. más képet mutat. Nála egyértelműen kiemelkedik az agresszív viselkedés, amit szinte mindennap tapasztalunk is nála. Sok játszómával tarkított a viselkedése, illetve néha olyan ragaszkodások, letapadások jelennek meg nála, amik gyakran dühbe fordulnak, indulatkezelési nehézségeit néha nehéz jól lereagálnunk.

Nem megfelelő viselkedésmintáit csak nagyon kis lépésekben lehet átalakítani, ebben igyekszünk nagyon következetesek lenni. Ez, szerencsére, nagyon jól működik a csoportunkban, mi felnőttek teljesen összehangoltan tudunk dolgozni.

Sajnos, a család a saját gondjaival küzd, de talán mostanában sikerül a szülőket megnyernünk a gyerek viselkedésének közös rendezésére. Hihetetlen, de környezetismeret házi feladat közben megtudtuk, hogy rendszeresen 5-6 órát alszik, ez azt jelenti, hogy éjfélkor alszik csak egy fiatal, a még fejlődésben lévő szervezet ennél több alvást igényelne.

Nála egyértelműen bevált az a módszer, hogy a konfliktusok, nehéz helyzetek megoldásánál, feloldásánál két lehetőséget ajánlunk fel neki, és abból választhat. Ha több lehetősége van, alkudozik, kikaput keres, és mindenképp játszomába kezd. Ezt így ki tudjuk zárni.

Mindkettőjüknél megjelent, hogy viszonylag gyakran panaszkodnak has- és fejfájásra. Azt gondolom, hogy ez sok esetben egyéni érzékenységük okán van így, illetve, hogy nehezebben alkalmazkodnak bizonyos helyzetekhez, nehézséget jelent nekik a változások megélése.

Ennek az alakítására is tudatosabban érdemes a jövőben odafigyelni, odafigyelniük, és sok közös játék szervezésével formálni a gyermekek rugalmasságát, alkalmazkodó képességét.